

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI- SUUNNITELMA

27.2.2020, päivitetty 18.3.2020

AVIAPOLIKSEN TEEMAT – LENTOKENTTÄKAUPUNGIN SUUNNITTELUPERIAATTEET

SELVITYS NRO 053100

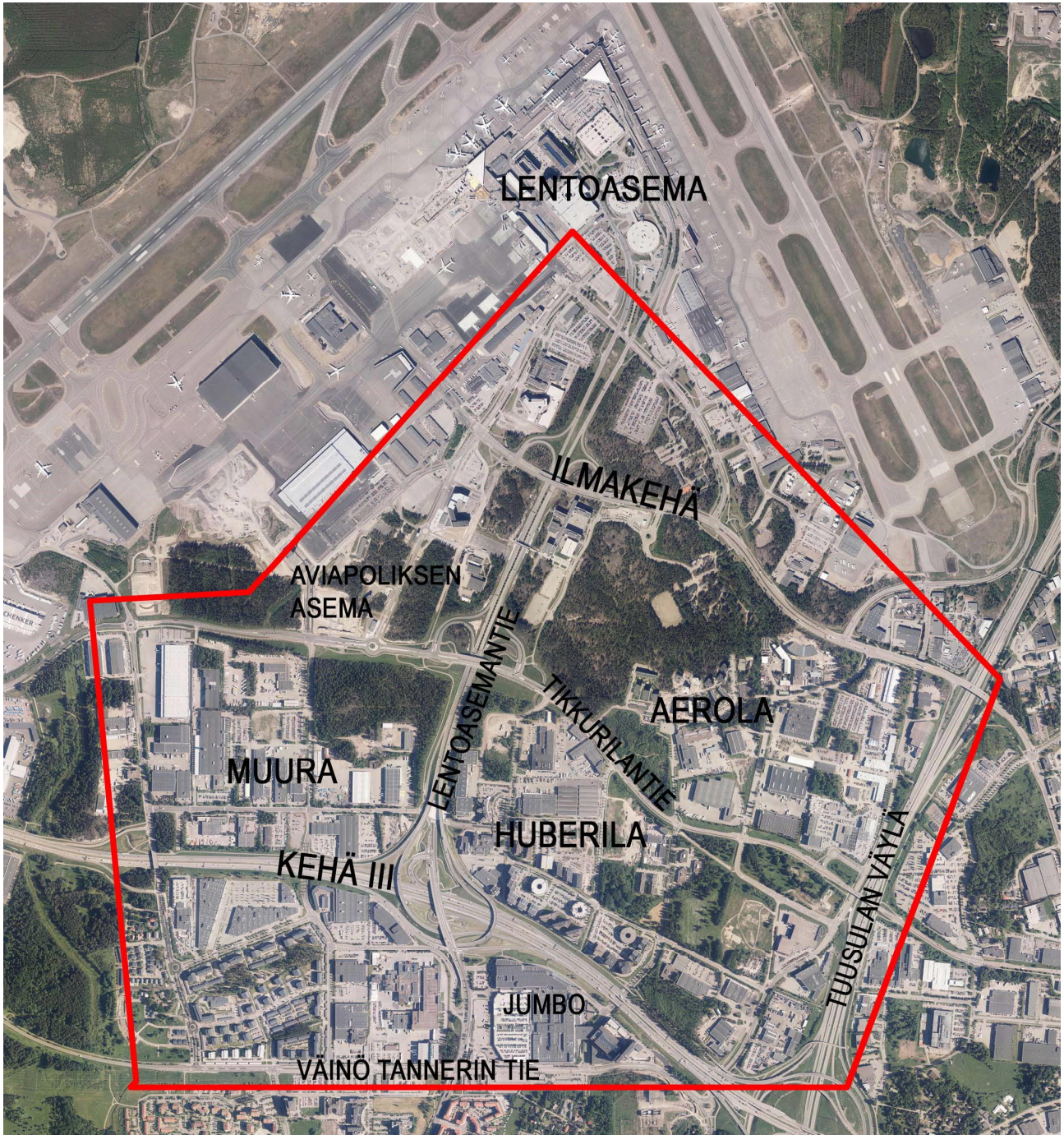
Teematyöllä luodaan suunnitteluperiaatteet Aviapoliksen lentokenttäkaupungille. Työ keskittyy Veromiehen kaupunginosaan sekä osin Pakkalan pohjoisosiin. Alueelle rakentuu tulevaisuuden Aviapoliksen lentokenttäkaupunki. Tavoitteena on tehdä Veromieheen jopa 20 000–26 000 uuden asukkaan kaupunginosa sekä työpaikka-alue kymmenille tuhansille työntekijöille. Aviapoliksen aseman ympäristö rakentuu alueen keskukseksi, jossa yhdistyvät luonto, cityelämä ja lentokenttä. Viihtyisä ja kävelijäystävällinen raitti yhdistää keskuksen suoraan lentoasemalle sekä ns. Kiinnostavuuden kehänä Jumbon suuntaan.

Aviapoliksen teemat -työllä mahdollistetaan lentokenttäkaupungin kokonaisvaltainen suunnittelu ja parannetaan alueen imagoa ja tunnistettavuutta. Työssä määritellään Aviapoliksen kaupunkirakentamisen laatutaso ja luodaan suunnitteluperiaatteet, joilla ohjataan alueen asemakaavamuutoksia ja niihin liittyviä muita maankäytön suunnitelmia. Työ pohjautuu Aviapoliksen kaavarunkoon ja Veromiehen Verkot -selvitykseen. Teematyössä tutkitaan mm. kaupunkivihreän sijoittumista, kävely-ympäristön periaatteita ja alueen kaupunkikuvallista luonnetta. Tavoitteena on luoda raamit alueen eri osien identiteettien kehittymiselle. Työssä osallistetaan yhteistyökumppaneita, asukkaita, maanomistajia, yrittäjiä ja muita asiantuntijatahoja.

Työn tuloksena saadaan:

- Erilaisia teemakarttoja, joissa havainnollistetaan esimerkiksi:
 - Kaupunkikuvalliset periaatteet alueella
 - Määritellään laadultaan tärkeimmät katutyypit, niiden sijainti ja julkisen ulkotilan solmu-kohdat
 - Tärkeimmät julkisen ulkotilan ja kortteleiden rajapinnat ja toiminnot
 - Kaupunkivihreän sijoittuminen kortteleihin ja katutiloihin
 - Puistojen ja viheryhteyksien sijoittuminen ja mitoitus eri alueille suhteessa asukas ja käyttä-jämäärään
- Alueellisia kaavamääräyksiä:
 - Paikallisuutta, alueen imagoa ja rakentamisen laatua tukevat kaavamääräykset
 - Resurssiviisautta edistävät kaavamääräykset

Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet ohjaavat kaavaluonnoksia ja muita kokonaissuunnitelmia, alueen asemakaavoja ja -muutoksia, rakennustapaohjeita sekä asemakaavoihin liittyviä muita suunnitelmia ja selvityksiä. Teematyön kautta kirkastetaan tarinaa lentokenttäkaupungista ja sen imagosta, ja sitä voidaan käyttää myös aluemarkkinoinnin tukena.

Aviapoliksen teemat -työn suunnittelualue on kooltaan kaikkiaan n. 4 k-m². Oheisessa ilmakuvassa on esitetty suunnittelualueen suurpiirteinen rajaus.

MITÄ TYÖ SISÄLTÄÄ?

Teematyö sisältää kolme osaa:

Kaupunkivihreän malli

Tavoitteena on nykyisen logistiikkapainotteisen teollisuusalueen muuttaminen viihtyisäksi ja monipuoliseksi kaupunkialueeksi runsaan kaupunkivihreän, kuten katupuiden ja viherkattojen, sekä viihtyisien kävelyreittien avulla. Luodaan yhteiset suunnitteluperiaatteet ja työkaluvalikoima urbaanin kaupunkivihreän toteuttamiseksi. Luonnon monimuotoisuutta varjellaan ja säilytetään osana kaupunkiympäristöä samalla, kun uusia viheralueita suunnitellaan asukkaiden iloksi. Tutkitaan keinoja varautua ilmastonmuutokseen kestävästi kehityksen mukaisilla ratkaisuilla. Teematyön ohella laaditaan laajempaa Hiilineutraali Aviapolis -työtä, jota hyödynnetään tämän työn sisällössä.

Käveltävä kaupunki

Työn tavoite on tunnistaa ja löytää keinot käveltävän kaupungin suunnitteluun Aviapoliksen alueella. Käveltävää kaupunkia määritellään niin kutsutun kiinnostavuuden kehän avulla. Kehä kokoaa varrelleen alueen eri toiminnot ja houkuttelevimmat paikat. Tavoitteena on määritellä kehän tunnelma, ominaispiirteet, solmukohdat ja laadun paikat sekä reitin varren toimintojen sijoittuminen. Yhdessä asuinalueita yhdistävien sujuvien reittien, aukuioiden ja pikku puistikoiden kanssa kiinnostavuuden kehä muodostaa kaupunkitilaa, joka houkuttelee kävelemään ja viipymään. Nykyisestä, korttelirakenteeltaan suurimittakaavaisesta Veromiehestä kehittyy näin kävelijän ehdoilla suunniteltu viihtyisä ja elävä kaupunki, joka yhdistyy kävely- ja pyöräilyreiteihin Vantaan muihin osiin sekä muualle pääkaupunkiseudulla. Elävän kävely-ympäristön muodostamiseksi työssä tutkitaan lisäksi eri alueille soveltuvien kivijalan toimintojen sijoittuminen ja määritellään elävyyden kannalta oleelliset suunnitteluperiaatteet rakennusten julkisivuille ja sisäänkäynneille sekä kadun ja tontin rajapinnoille ja puolijulkisille tiloille.

Kiehtova kaupunki

Autovaltaisesta Veromiehestä tehdään ihmisläheistä kaupunkia, jonka kiehtovuuden pohjana ovat paikan olemassa olevat vahvuudet: teollisuushistoria ja arvokas rakennusperintö, jylhä ja herkkä luonto – ja koko maailma ulottuvilla. Teematyössä alueelle laaditaan kaupunkikuvalliset periaatteet, joissa käsitellään muun muassa arkkitehtuuria, laadun paikkoja, taidetta, valaistusta, värejä ja materiaaleja sekä esitetään korkean rakentamisen paikat. Tavoitteena on kehittää omaleimainen ja tunnistettava ilme niin koko Veromieheen kuin sen eri alueenosille; Aviapoliksen asemanseudulle, Muuraan, Aerolaan, Huberilaan ja Annefrediin, sekä Kehä III:n eteläpuolelle.

LÄHTÖTIEDOT

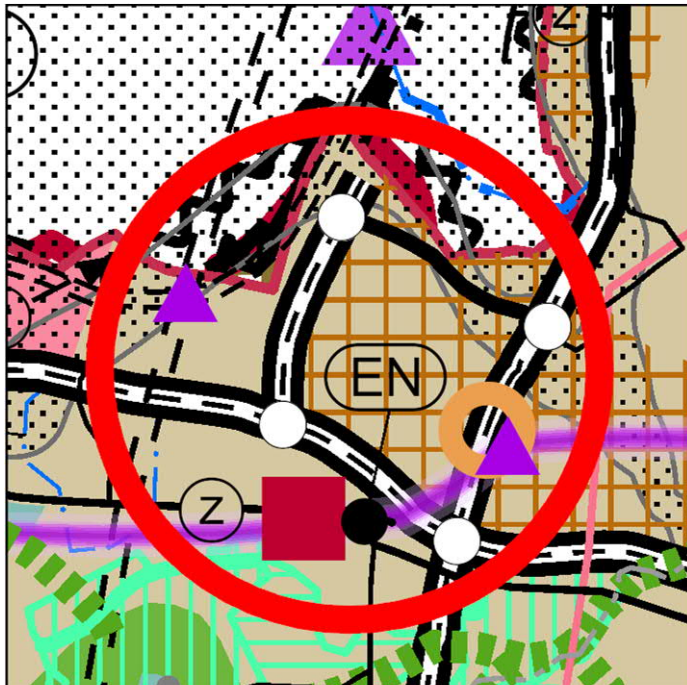
Nykytilanne ja tulevaisuus

Aviapolis on Suomen nopeimmin kasvava työpaikka-alue. Veromieheen on viime vuosikymmenen aikana valmistunut uusia toimitiloja, hotelleja ja viimeisimmäksi asuntojakin. Logistiikka- ja varastotoimintojen väistyessä kaupunkimaisempien toimintojen tieltä kaupunkikuva vaikuttaa keskeneräiseltä, erityisesti Veromiehen kaupunginosassa. Luonnontilainen viherympäristö on vähäistä verrattuna Vantaan asuinalueisiin muualla. Laajimmat rakentamattomat alueet ovat tällä hetkellä Pyttisbergetin ja Plootukallion sekä Aviapolis-aseman ympäristössä. Lisäksi vettä läpäisemätöntä asfalttipintaa on runsaasti.

Palvelut sijaitsevat Pakkalassa Jumbon kauppakeskuksessa ja Flamingon viihdekeskuksessa. Jumbo on myynnillä mitattuna Suomen suurin kauppakeskus. Pakkalan kaupunkirakenne on monipuolisempaa kuin tämän päivän Veromiehessä ja asumisen osuus on suuri. Krakanojan varsilla on laaja viheralue, joka jatkuu Vantaanjoelle ja edelleen Helsingin keskuspuistoon.

Alue on muuntumassa seuraavien vuosikymmenien kuluessa vilkkaaksi lentokenttäkaupungiksi, jossa on työpaikkojen lisäksi asumista, palveluja ja kulttuuria ja joka on hereillä ympäri vuorokauden. Suunnittelualueen asukasmäärä on vielä melko vähäinen, mutta tavoitteena on jopa 25 000 uutta asukasta Veromieheen ja Pakkalan pohjoisosaan. Koulu- ja päiväkotitarpeet sekä muut palvelut mitoitetaan asukasmäärän pohjalta. Tulevaisuuden kaavoitushankkeista tehdään tarkempia tarkasteluja, joissa hankkeiden sijoittumista sekä rakentamisen määrää kartoitetaan suhteessa palvelurakenteeseen ja viheralueverkostoon.

Maakuntakaava

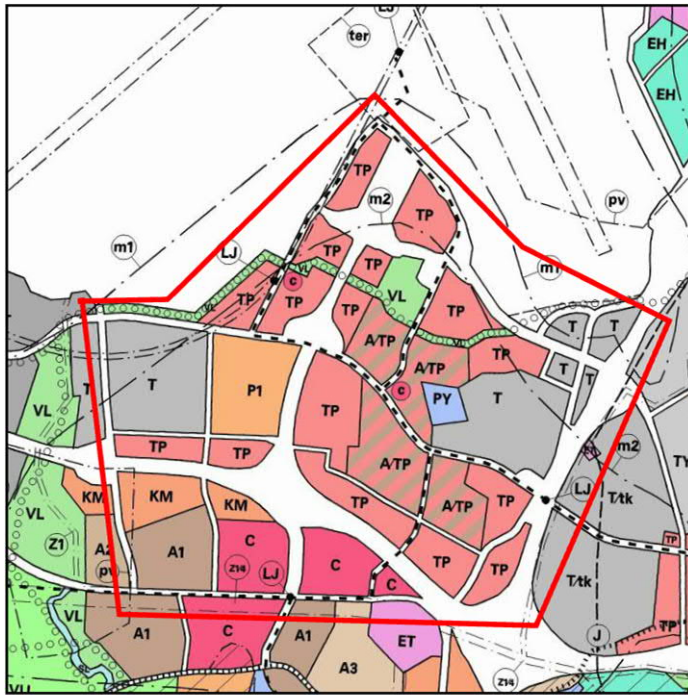
0 1,25 2,5 km

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on pääasiassa taajamatoimintojen aluetta, josta Veromiehen puolella suuri osa on pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä.

Pakkalan puolelle on osoitettu keskustatoimintojen alue sekä energiahuollon alue.

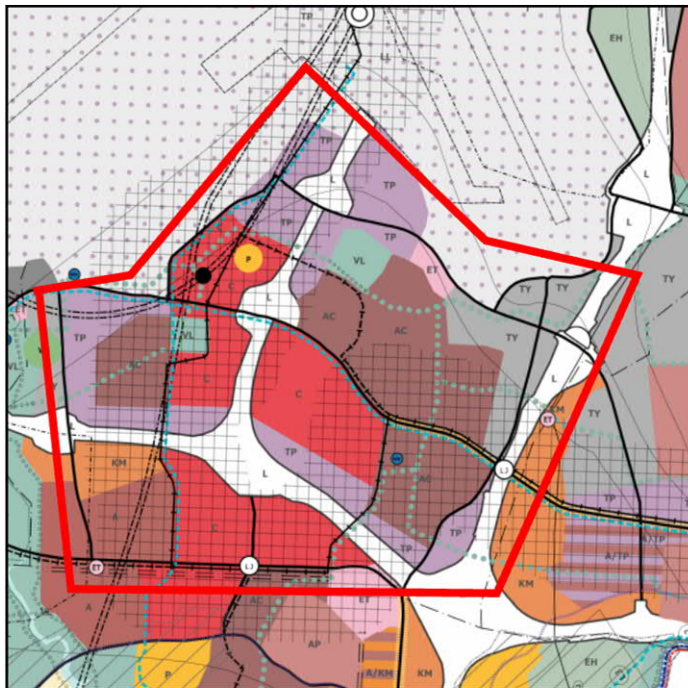
Alueella on kaksi joukkoliikenteen vaihtopaikkaa: Aviapolis-asema sekä Tuusulanväylän varsi, jossa on myös kaupan alue.

Yleiskaava 2007

0 0,5 1 2 km

Yleiskaavaluonnos 2020

0 0,5 1 2 km

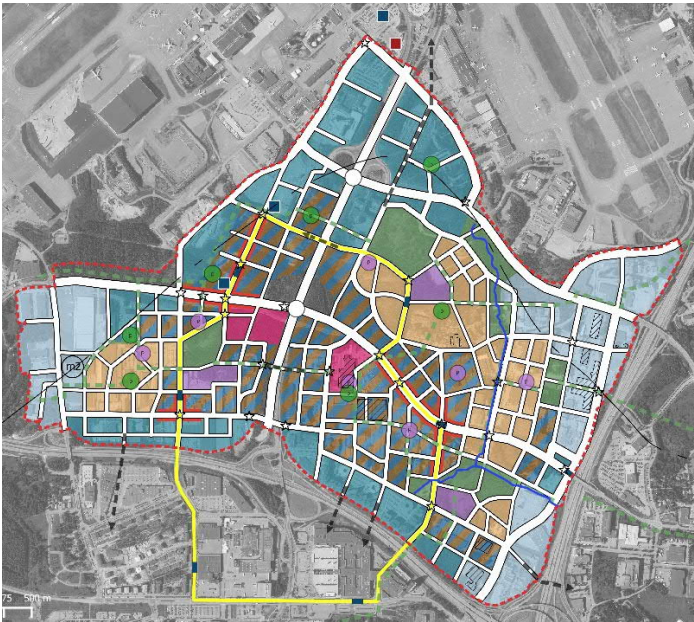
Laadittavana olevassa yleiskaavassa 2020 lähtökohtana niin Veromieheessä kuin Pakkalan puolella on keskustamainen kaupunginosa, jossa eri toiminnot ovat sekoittuneena. Keskustatoiminnot (C) sijoittuvat Aviapoliksen asemanseudulta Lentoasemantien ja Kehä III:n risteyksen yli Ylästöntielle asti. Lento- ja tieliikenteen melun lähituntumaan sijoittuu työpaikkoja (TY, TP) ja muualle asumisvaltaista keskusta-aluetta (AC).

Keskustamaisen rakenteen sijoittuminen Kehä III:n ja Lentoasemantien risteyksen ympärille donitsimaisesti on haastava. Ns. kiinnostavuuden kehä ja uudet ylikulkusillat muodostuvat keskustarakenteen avaintekijöiksi.

Yleiskaavan 2007 lähtökohtana Veromiehen kaupunginosassa on laaja työpaikka-alue (T, TP), jossa asumisen osuus on vähäinen (A/TP). Aviapolis-aseman eteläpuolelle on varattu suuri alue palveluille (P). Pienille aluekeskuksille (c) on varattu paikat Lentoasemantien molemmilta puolilta.

Kehä III:n eteläpuolelle Pakkalaan on osoitettu keskusta-alueet (C) Lentoasemantien molemmin puolin. Kehä III:n eteläpuolelle on varattu myös alueita kaupalle (KM). Pakkalanrinteen alue on asuinalue (A2, A1). Joukkoliikenteen runko-reitti yhdistää mm. Kehä III:n molemmat puolet lentoasemaan.

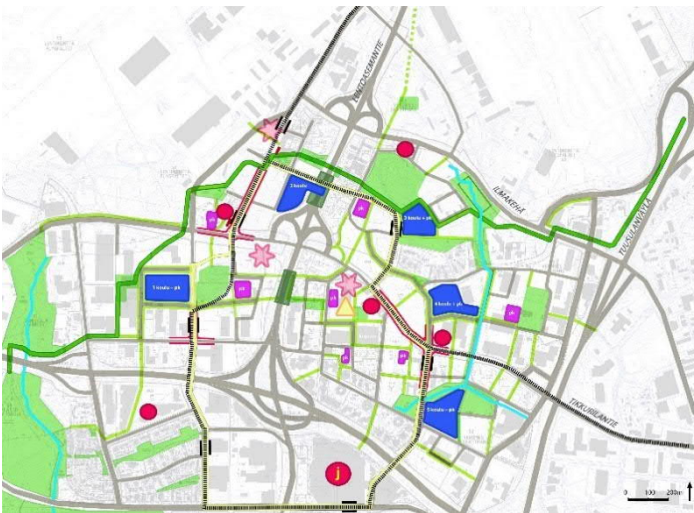
Aviapoliksen kaavarunko 2016

Aviapoliksen kaavarunkoa on tarkennettu Veromiehen verkot -työllä. Siinä on määritelty alustavasti palveluverkoston sisältö ja sijoittuminen, viherverkoston puistot ja niitä yhdistävät sini-viherreitit sekä liikkumisen reitit eri kulkumuodoin. Tällä varmistetaan, että kaupat, päiväkodit, kirjasto, puistot, pysäkit ja muut palvelut ovat kävelymatkan päässä tai lähellä kotia ja työpaikkaa.

Kaavarungossa on tarkasteltu mm. Aviapoliksen aseman ja Jumbon kauppakeskuksen yhdistämistä kiinnostavuuden kehällä eli kävelyyn houkuttelevalla reitillä, jonka varrelle sijoittuvat koulut, suurimmat puistoalueet ja muut palvelut sekä ns. yleisömaagneetit, laajempiakin alueita palvelevat tapahtumapaikat. Työssä on tunnistettu ns. laadun paikkoja, joissa ympäristön ja rakennusten arkkitehtuuriin ja laatuun tulee kiinnittää suurta huomiota, sekä ratikkapysäkkien ympäristöt kaupallisten palvelujen solmukohtina.

Aviapolis Veromiehen verkot -selvitys 2018

Aviapoliksen kaavarungossa on esitetty yleisöiset kehittämisperiaatteet Veromiehen alueelle. Nykyistä työpaikka-alueita kehitetään monipuolisena työnteon, asumisen, palvelujen ja virkistyksen kaupunkina. Nykyinen suurimittakaavainen korttelirakenne muuttuu pienipiirteisemmäksi, käveltäväksi korttelikaupungiksi, jossa katutilan merkitys kokemusympäristönä korostuu etenkin jalankulkijan näkökulmasta. Tehokkuuden ja tiheän katuverkoston vastapari rakentuu kaupunkimainen viherrakenne, joka koostuu pienistä korttelipuistoista, vihreistä sisäpihoista, katupuista sekä muutamasta laajasta puistoalueesta. Kaavarungon tavoitteena on tehdä viihtyisä asuin ympäristö 20 000 asukkaalle ja vähintään 40 000 työntekijälle.

Asemakaava

Ajantasa-asemakaavassa suunnittelualue on vielä suurelta osin teollisuus- ja varastotoimintojen aluetta (T). Suurten väylien läheisyydessä asemakaavaa on jo muutettu toimitiloille (KTY), pääasiassa toimistoille (KT), mutta Veromiehenkin keskiosat alkavat pikkuhiljaa muistuttaa Pakkalan keskiosia asumisen (A) määrän kasvua. Veromiehen alue on osittain jo lähtenyt toteutumaan kaavarungon ajatusten pohjalta, mutta paljon on vielä alueita, joilla asemakaavan muuttaminen tulee lähivuosina ajankohtaiseksi.

MITEN AVIAPOLIKSEN TEEMAT -TYÖN VAIKUTUKSIA SELVITETÄÄN JA ARVIOIDAAN?

Aviapoliksien teemat -selvitystyön yhteydessä arvioidaan keskeisiä vaikutuksia ja laaditaan tarvittavia selvityksiä. Arviota tehdään esim. suhteesta:

- ihmisen elinoloihin ja ympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen
- kaupunkikuvaan ja maisemaan
- kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

KUINKA OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS JÄRJESTETÄÄN?

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Liikennevirasto
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL
- Muut: esim. Finavia

Aviapoliksien teemat -työn sisältöön voi vaikuttaa työpajoissa, suunnittelukokouksissa, viranomaisneuvottelussa sekä kommentoimalla suunnitelmaa, kun se on asetettu nähtäville ja lähetetty lausunnoille. Työssä osallistetaan asukkaiden lisäksi yhteistyökumppaneita, maanomistajia, alueella työskenteleviä, yrittäjiä, lapsia ja nuoria sekä muita tarvittavia tahoja. Osallistuminen järjestetään suunnittelun eri vaiheissa:

Kevät 2020 / tavoitteet:

- Nettikysely 27.2.–15.4.2020. Linkki kyselyyn löytyy asemakaavoituksen nettisivuilta.
- Työpajoja ja suunnittelijatapaamisia ei järjestetä kevään ja kesän 2020 aikana Korona-tilanteen vuoksi. Perustuen valtakunnallisiin suosituksiin koronaviruksen leviämisen estämiseksi kaavatöihin liittyvät yleisötilaisuudet ja -tapaamiset perutaan toukokuun loppuun (31.5.2020) saakka.

Syksy 2020 / luonnos teematyön suunnitteluperiaatteista:

- Työpajoja ja suunnittelijatapaamisia järjestetään asukkaille ja muille yhteistyötahoille tarvittaessa loka-marraskuussa. Tarkemmat ajankohdat ilmoitetaan kaupungin nettisivuilla sekä lähetetään tarvittaville tahoille kirjeitse/sähköpostitse.

TYÖN ETENEMINEN, TIEDOTTAMINEN JA OSALLISTUMISTAVAT

VIREILLETULO

Aviapoliksen teemat -työ on hyväksytty työohjelmaan 2020. Se julkaistaan myös kaavoituskatsauksessa, joka jaetaan jokaiseen vantaalaiseen kotiin. Työn vireilletulosta tiedotetaan asukaslehdessä tai Vantaan Sanomissa sekä kaupungin verkkosivuilla. Työstä on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Aloituskokouksessa määritellään osallistujat. Osallisille ilmoitetaan asiasta kirjeellä tai sähköpostilla.

Mielipiteet

Jos Teillä on huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sisällöstä, voitte ilmoittaa mielipiteenne kirjeessä mainitulla tavalla 1.4.2020 mennessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä työn kuluessa tarvittaessa muutoksia ja täydennyksiä. [Ajantasainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kaupungin internetsivuilla.](#)

VALMISTELU

[Kaava](#)työn valmisteluun osallistuvat kaupungin omat suunnittelijat ja asiantuntijat, sekä tarvittaessa konsultit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman lopussa mainitut suunnittelijat ovat tavoitettavissa joko puhelimitse tai sähköpostitse suunnitteluperiaatteiden laadinnan ajan.

Teematyöhön liittyvää asukastilaisuutta ei pidetä keväällä 2020. Perustuen valtakunnallisiin suosituksiin koronaviruksen leviämisen estämiseksi kaavatöihin liittyvät yleisötilaisuudet ja -tapaamiset perutaan toukokuun loppuun (31.5.2020) saakka. Mahdollisista syksyllä 2020 järjestettävistä asukastilaisuuksista ja työpajoista tiedotetaan tarkemmin nettisivuilla sekä asukaslehdessä tai Vantaan sanomissa. Voit myös kertoa mielipiteesi Veromiehen kaupunginosan ja Pakkalan pohjoisosien kehittämisestä vastaamalla nettikyselyyn (auki 15.4.2020 saakka) : <https://webropol.com/s/aviapolisteemat>

SUUNNITTELUPERIAATTEET

Luonnos Aviapoliksen suunnitteluperiaatteista asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nähtävilläolosta kuulutetaan kaupungin verkkosivuilla. Tavoiteaikataulun mukaan suunnitteluperiaatteet ovat nähtävillä alkuvuodesta 2021.

Mielipiteet ja lausunnot

Aviapoliksen teemat -työn suunnitteluperiaatteiden luonnos on nähtävillä 30 päivän ajan, jolloin siitä on mahdollisuus jättää mielipide. Lausunnot pyydetään 1 kuukauden kuluessa. Mielipiteistä ja lausunnoista tehdään koonti ja niihin annetaan tarvittaessa vastineet.

HYVÄKSYMINEN

Teematyön suunnitteluperiaatteet hyväksyy kaupunkisuunnittelulautakunta alkuvuodesta 2021 ja ne viedään tiedoksi kaupunginhallitukseen. Suunnitteluperiaatteiden hyväksymispäätöksestä ei voi valittaa.

LISÄTIETOJA

Teematyön asiakirjat ovat luettavissa internetissä www.vantaa.fi/ajankohtaiset_kaavat. Internetin kautta voit seurata myös päätöksentekoa, nähtävillä olevia kaavoja ja yleisötilaisuuksia sekä saada tietoa asemakaavaproessin etenemisestä.

Aineistoon voit tutustua myös Vantaa-infoissa (Tikkurila, Myyrmäki, Korso).

Asiaa hoitavat

Osa 1: Kaupunkivihreän malli

Asemakaavasuunnittelija Jonna Juusola, puh. +358 50 302 8995

Kaavoitusinsinööri Agon Shala, puh. +358 40 096 4247

Osa 2: Käveltävä kaupunki

Asemakaava-arkkitehti Charlotta Tanner, puh. +358 50 312 1840

Asemakaava-arkkitehti Carina Ölander, puh. +358 43 826 7039

Osa 3: Kiehtova kaupunki

Asemakaava-arkkitehti Merja Häsänen, puh. + 358 50 302 8958

Asemakaava-arkkitehti Päivi Veijola, puh. +358 43 826 6958

Vuorovaikutus ja osallistuminen:

Vuorovaikutusasiantuntija Riikka Virta, puh, +358 40 579 0062

sähköposti etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Suunnittelusta vastaa

Aluearkkitehti Johanna Rajala

Kaupunkirakenne ja ympäristö / Aviapoliksen asemakaavatiimi

puh. +358 50 302 8975

Hankkeen vaiheet ja aineisto

Kaupungin verkkosivusto
www.vantaa.fi > asuminen ja ympäristö > kaavoitus
ja maankaytto > asemakaavoitus > Aviapoliksen kaavat

Vantaan kartat, kaavat ja ilmakuvat
www.kartta.vantaa.fi

Vantaa-infot
Tikkurila, Korso, Myyrmäki